

2014-10-05

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt
103 33 Stockholm

Remissvar Delbetänkande Assisterad befruktning för ensamstående kvinnor SOU 2014:29

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är en politiskt och fackligt obunden organisation, som arbetar för förbättrad hälsa och sjukvård med patientens bästa i fokus.

Svenska Läkaresällskapet tackar för möjligheten att få lämna svar på denna remiss och vill efter hörande av vår sektion Svenska psykiatriska föreningen och Delegationen för medicinsk etik, vars svar också bifogas i sin helhet, avge följande svar:

Remissen utgör ett delbetänkande i utredningen om assisterad befruktning. Utredningen har som övergripande uppdrag att överväga olika sätt att utöka möjligheterna för ofrivilligt barnlösa att bli föräldrar. I detta delbetänkande har uppdraget varit att lämna förslag som ger ensamstående möjlighet till assisterad befruktning i motsvarande utsträckning som gift och sambor.

Vi uppfattar utredningen som väl genomförd givet det uppdrag man haft, och ställer oss i huvudsak bakom det lagda förslaget. Vi noterar samtidigt att det inte ingått i utredningens uppdrag att ta ställning till vad som för många kan förmodas vara en grundläggande fråga, om det är att rekommendera att ensamstående kvinnor ges en möjlighet till assisterad befruktning i motsvarande utsträckning som gifta par och sambor. Vi ifrågasätter inte denna möjlighet som vi ställer oss bakom, men menar att det hade varit av värde om detta också hade berörts i utredningen. Inte minst menar vi att en gedigen utredning av denna grundförutsättning skulle vara av värde då det kan antas att det kan finnas skilda uppfattningar i samhället i denna fråga.

Utredningen så som den nu haft sitt uppdrag utgår från människovärdesprincipen och slår fast att det aldrig kan vara en mänsklig rättighet att få föda ett eget barn samt att barn tillkomna genom assisterad befruktning inte ska utsättas för större risker än andra barn. Principen om barnets bästa bör tillmätas särskild vikt. Vi delar dessa principiella utgångspunkter.

I utredningens läggs förslag om erforderliga förändringar i lagtexten. Vi har inga synpunkter på dessa, men vill understryka behovet av att behandla frågan om användande av donerade ägg vid assisterad befruktning också för ensamstående kvinnor i utredningens slutbetänkande så som det också hänvisats till i detta delbetänkande. Ang. föreslagna förändringar i Föräldrabalken ser vi förslaget om att en man vars spermier använts ska kunna fastställas som far under förutsättning att mannen och kvinnan eller det myndiga barnet är överens som komplicerat.

I konsekvensanalysen lyfts fram att det är en fråga för varje landsting att bestämma hur resurserna ska fördelas och besluta om villkor, t ex avgiftsbeläggande. Vi är medvetna om att detta självfallet är ett riktigt påpekande i förhållande till det regionala självstyret, men vill ändå framhålla att, liksom i andra situationer, innebär detta en risk för ojämlik vård. Det är önskvärt att det träffas nationella överenskommelser i denna fråga för att säkerställa att vården över blir likvärdig oavsett bostadsort.

För Svenska Läkaresällskapet

Stockholm den 2014-10-05

Kerstin Nilsson
Ordförande